

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj) a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **V. V.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, týkající se žaloby vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 119/2019 proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 6. 2019, č. j. 10.01-000529/19-003, v řízení o námitce podjatosti soudce Městského soudu v Praze Mgr. Martina Lachmanna v uvedené věci, vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Nao 205/2019, o námitce podjatosti vznesené žalobcem v posledně uvedeném řízení proti soudcům 1. senátu Nejvyššího správního soudu JUDr. Josefu Baxovi, JUDr. Lence Kaniové a JUDr. Ivo Pospíšilovi

t a k t o :

Soudci Nejvyššího správního soudu **JUDr. Josef Baxa**, **JUDr. Lenka Kaniová** a **JUDr. Ivo Pospíšil nejsou vyloučeni** z rozhodování v řízení vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Nao 205/2019 o námitce podjatosti proti soudci Městského soudu v Praze Mgr. Martinu Lachmannovi ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 16 A 51/2019.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou podanou k Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) se žalobce domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované ve věci žádosti o určení advokáta k poskytnutí právní porady nebo právní služby. Tato věc je u městského soudu vedena pod sp. zn. 10 A 119/2019. V řízení vznesl žalobce námitku podjatosti vůči soudci městského soudu Mgr. Martinu Lachmannovi, o níž má rozhodnout Nejvyšší správní soud v řízení sp. zn. Nao 205/2019. Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud v posledně uvedeném řízení nad rámec nezbytného informoval žalobce o složení prvního senátu Nejvyššího správního soudu, jemuž bylo rozhodnutí o námitce podjatosti přiděleno podle rozvrhu práce, a výslovně též o tom, že lze namítnout podjatost soudců prvního senátu Nejvyššího správního soudu, žalobce této možnosti využil a vznesl včasnou námitku podjatosti vůči soudcům tohoto senátu JUDr. Josefu Baxovi, JUDr. Lence Kaniové a JUDr. Ivo Pospíšilovi. Dle rozvrhu práce připadlo rozhodnutí o této „vnořené“ či „řetězové“ námitce podjatosti v návětí uvedeným členům šestého senátu Nejvyššího správního soudu.

[2] Námitku podjatosti vůči soudci Baxovi žalobce odůvodnil tím, že jako předseda Nejvyššího správního soudu zastupoval Nejvyšší správní soud jako žalovaného v řízení před Krajským soudem v Brně sp. zn. 62 A 32/2015, v němž vystupoval i žalobce jako účastník řízení. Soudce Baxa se k námitce vyjádřil tak, že se podjatý být necítí, řízení před Krajským

soudem v Brně Nejvyšší správní soud nevyvolal, ani v rámci uvedeného řízení nezískal k žalobci žádný vztah.

[3] Námitku podjatosti vůči soudkyni Kaniové žalobce odůvodnil tím, že je zde propojenost mezi ní jakožto soudkyní Nejvyššího správního soudu a žalovaným Nejvyšším správním soudem v jiném řízení před Krajským soudem v Brně, v němž žalobce taktéž vystupoval jako účastník řízení; propojenost podle žalobce vyplývá z usnesení č. j. Nao 91/2016 - 81, bodu 15. Soudkyně Kaniová se k námitce vyjádřila tak, že se podjatá být necítí, k účastníku ani k věci žádný vztah nemá. Důvod její podjatosti nezakládá ani zmíněné usnesení č. j. Nao 91/2016 - 81.

[4] Konečně námitku podjatosti vůči soudci Pospíšilovi žalobce odůvodnil tím, že je členem zkušební komise žalované České advokátní komory a kromě toho se měl jako generální sekretář Ústavního soudu podílet „na podivných aktivitách“ se spisy, v nichž figuroval JUDr. Josef Baxa. Ani soudce Pospíšil se dle svého vyjádření podjatým necítí, vztah k žalované nezakládá jeho členství v její zkušební komisi, tato činnost je spíše odborné povahy a nesouvisí s agendou určování advokátů. Pokud jde o období výkonu funkce generálního sekretáře Ústavního soudu, nevzpomíná si na nic, co by mohlo zavdat pochybnosti o jeho nestrannosti, takovou okolností není ani úřední korespondence, kterou zřejmě z úřední pozice vedl s rodinnou příslušnicí žalobce.

[5] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) jsou soudci *vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.* Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. musí účastník řízení nebo osoba zúčastněná na řízení podjatost soudce namítnout *do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřiblíží.*

[6] Nejvyšší správní soud neshledal u žádného ze soudců jeho prvního senátu důvod pochybovat o jejich nepodjatosti, proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

[7] Především nutno zdůraznit, že první senát Nejvyššího správního soudu nebude rozhodovat ve věci samé, ale jen o námitce podjatosti soudce městského soudu, který teprve má rozhodovat ve věci samé. Pro jejich vyloučení je proto rozhodující, zda mají poměr k této věci, tj. k rozhodování o námitce podjatosti, nikoli k věci, o níž se vede řízení před městským soudem, a k žalované v tomto řízení. Již jen tento fakt vzdaluje „na hony“ rozhodování prvního senátu od věci, v níž jde o přezkum napadeného rozhodnutí žalované. Členství soudce Pospíšila ve zkušební komisi žalované České advokátní komory, v níž vystupuje toliko jako externí odborník a jeho role je omezena jen na účast při advokátních zkouškách, proto objektivně nepředstavuje okolnost, která by v potřebné minimální intenzitě mohla vyvolat pochybnosti o jeho nestrannosti při rozhodování o námitce podjatosti soudce městského soudu.

[8] Důvod pro vyloučení soudců z rozhodování o námitce podjatosti nemůže z povahy věci založit ani tvrzená propojenost soudkyně Kaniové a soudce Baxy s Nejvyšším správním soudem, opírající se o skutečnost, že žalobce žaloval Nejvyšší správní soud v jiných řízeních u Krajského soudu v Brně. Tvrzený důvod by totiž musel být připisován všem soudcům Nejvyššího správního soudu, takže by nakonec ani nikdo nemohl o námitce podjatosti vznesené žalobcem ve všech jím vedených řízeních, nyní i v budoucnu, rozhodovat. Opačný výklad by vedl k absurdním důsledkům, a již jen proto je nutno takový výklad zcela odmítnout (lze v této souvislosti odkázat na odstavec 12 v usnesení č. j. Nao 41/2013 - 56 ze dne 27. srpna 2013: „Při rozhodování o vyloučení soudce je ... třeba mít na paměti též zachování funkčnosti soudu, resp. zákaz

pokračování

denegationis iustitiae, z čehož plyne, že výklad a aplikace ustanovení o vyloučení soudců nemohou vyústit v situaci, kdy již nebudou žádní soudci, kteří by o věci mohli rozhodovat.“). Stejně tak důvodem podjatosti nemůže být ani skutečnost, že soudce Baxa jakožto někdejší předseda Nejvyššího správního soudu za tuto instituci jako žalovanou v soudních řízeních jednal. Jeho role v těchto řízeních vyplývala z jeho postavení orgánu státní správy soudu a objektivně nemohla založit jeho osobní vztah k žalobci.

[9] Obdobně ani dřívější výkon funkce generálního sekretáře Ústavního soudu JUDr. Pospíšilem nemohl bez dalšího založit jeho osobní vztah k žalobci, byť by i s ním nebo s jeho příbuznými vedl JUDr. Pospíšil úřední korespondenci, neboť tato činnost vyplývá z povahy funkce generálního sekretáře Ústavního soudu; ostatně žalobce nijak nekonkretizuje úkony či postupy JUDr. Pospíšila, z něhož by bylo lze usuzovat na vytvoření vztahu k žalobci ve vyšší než nepatrné intenzitě, vymykajícího se přirozenému chodu věcí při výkonu úřední činnosti vůči třetím osobám (viz též odstavec 10 citovaného usnesení č. j. Nao 41/2013 - 56). Žalobcovo tvrzení o „podivných aktivitách“ se spisy, v nichž figuroval JUDr. Josef Baxa jako zástupce protistrany, je zcela nekonkrétní, nepodložené a zlovolné; má-li žalobce na mysli řízení o ústavních stížnostech ve věcech, v nichž byl Nejvyšší správní soud žalován, platí o tom, co bylo uvedeno v předchozím odstavci, krom toho generální sekretář Ústavního soudu není soudcem Ústavního soudu a na rozhodování o ústavních stížnostech se nijak nepodílí.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. prosince 2019

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu